

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อสร้างกลไกและมาตรการในการคุ้มครองเด็กและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันมากขึ้น ด้วยหลักการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ อันสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย अनुสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและหลักสิทธิมนุษยชน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัญหาและข้อบกพร่องของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในส่วนที่ยังทำให้ไม่สามารถคุ้มครองเด็กและแก้ไขปัญหาเด็กได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงและเสมอภาค รวมถึงส่วนที่ยังให้การคุ้มครองสิทธิเด็กได้ไม่เป็นผลเต็มที่นัก เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองเด็กสมเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ยังไม่สามารถคุ้มครองและแก้ไขปัญหาเด็กได้ครอบคลุมถึงเด็กทุกคน เนื่องจากกฎหมายกำหนดความหมายของ “เด็ก” คือ บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์โดยไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส ทำให้มาตรการในการคุ้มครองเด็กและการแก้ไขปัญหาเด็ก

ไม่สามารถบังคับใช้ได้กับเด็กทุกคน และหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวยังคงมีช่องว่างของกฎหมายให้ผู้กระทำความผิดอาศัยเป็นข้อแก้ตัวเพื่อให้พ้นความผิดได้ ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองเด็กได้จริง สำหรับการคุ้มครองเด็กในระดับจังหวัดและท้องถิ่นลงไปพบว่าคุณภาพและมาตรฐานยังไม่ทัดเทียมเหมือนเช่นส่วนกลาง การบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองและแก้ไขปัญหาลูกค้ายังขาดประสิทธิภาพ การดำเนินงานเพื่อให้การคุ้มครองเด็กยังไม่ได้รับความเอาใจใส่เท่าที่ควรจากผู้มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และงานสายด่วนเพื่อคุ้มครองเด็กยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากยังมีข้อบกพร่องในการทำงานและยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายของประชาชนทั่วไป

ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองและแก้ไขปัญหาลูกค้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรแก้ไขกฎหมายมาตรา 4 ด้วยการยกเลิกข้อยกเว้นแล้วกำหนดความหมาย “เด็ก” ให้หมายถึงบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อให้กฎหมายบังคับใช้ได้กับเด็กทุกคนอย่างทัดเทียมและเสมอภาคกัน ความผิดของสื่อมวลชนที่ละเมิดสิทธิเด็กในมาตรา 27 ต้องแก้ไขให้มีช่องว่างของกฎหมายให้แก้ตัวด้วยการตัดเจตนาพิเศษออกไป ให้กฎหมายสามารถคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็กได้อย่างแท้จริง ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดจะต้องตระหนักและเอาใจใส่ต่อการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้ของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด กระทรวงหลักซึ่งรักษาการทั้งสี่กระทรวงต้องเร่งผลิตบุคลากรและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเพื่อให้ปริมาณเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานมีจำนวนเพียงพอต่อปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ สายด่วนเพื่อคุ้มครองเด็กต้องพัฒนาให้มีความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการและประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลายในสังคมจะช่วยให้การคุ้มครองเด็กมีประสิทธิภาพและครอบคลุมเป็นผลมากขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็กทุกคนสมเจตนารมณ์แห่งการคุ้มครองเด็ก

The Child Protection Act of B.E. 2546 (C.E. 2003) was designed to provide legal protection for children with a view to what was deemed most appropriate to the modern social environment. The Child Protection Act is also in consonance with the provisions of the Constitution of the Kingdom of Thailand in addition to being congruent with the United Nations Convention on the Rights of the Child (B.E. 2532, C.E. 1989) and the United Nations Universal Declaration on Human Rights (B.E. 2491, C.E. 1948).

This thesis analyzes aspects of the Child Protection Act. Those aspects of concern in this investigation have led to a failure in adequately protecting children under certain circumstances. It is necessary to make improvements by making enforcement more efficient in protecting children as was originally intended when the Child Protection Act was first promulgated.

Investigation has shown that the Child Protection Act cannot absolutely safeguard children in regard to certain problems that may arise. One reason for this is that the Child Protection Act defines a “child” as a person under the age of eighteen. Excluded, however, are those who have attained majority through marriage. This has the upshot of not ensuring that all of those under the age of eighteen are protected by the provisions of the Child Protection Act.

Moreover, the principles of the Child Protection Act protecting children from the infringement of their personal rights contain loopholes allowing offenders to be exonerated at the expense of adequately protecting children whose rights have been violated. Additionally, children domiciled in rural areas are not as well protected as are those domiciled in urban or metropolitan areas. Finally, authorities are frequently inefficacious in enforcing the provisions of the Child Protection Act, not to speak of the fact that the value of a hotline system is generally unknown.

Therefore, in order to ensure the protection of children, Section 4 of the Child Protection Act should be modified. The exception pertaining to persons under the age of eighteen who are considered to have reached majority because of being married should be nullified in accordance with the principle that all children should be treated equally. The provisions in Section 27 detailing offenses committed by those who violate the Child Protection Act through infringing the rights of children in depictions, portrayals or descriptions in the mass media should be tightened. Section 27 should

accordingly be revised to eliminate the possibility of exoneration by failure to prove particular intent.

The problem of adequate enforcement of the Child Protection Act at the metropolitan, urban and provincial levels can be ameliorated through establishing a committee on child protection which will oversee official activities in this connection. Officials who do not act in strict conformity to the provisions of the Child Protection Act and are derelict in carrying out their duties in this connection could thereby face sanctioning.

The four ministries charged with the responsibility of carrying out the provisions of the Child Protection Act must expeditiously dispatch personnel to serve as officers delegated to determining whether these provisions are being enforced. The ministries must make certain that the number of officers available for such duties is sufficient.

Finally, a hot-line system for child protection must be developed. Such a system must be convenient to use and its adoption made known to all citizens. This system would be highly beneficial for children and completely dovetails with the law's intention to protect children.